

Pedagogisk meriteringsmodell vid Luleå tekniska universitet

1. Bakgrund och mål

Luleå tekniska universitet (LTU) har i sin vision 2030 och strategiska plan för perioden 2020-2025 valt att lyfta fram nydanande utbildning som ett centralt område. Nydanande utbildningar ska vara attraktiva, adressera aktuella samhällsutmaningar och säkerställa att studenterna utvecklar kunskaper och färdigheter som krävs för att de i sina yrkesroller aktivt ska kunna driva och bidra till ett attraktivt och hållbart samhälle. För att säkerställa nydanande utbildningar med hög kvalitet är våra lärares pedagogiska kompetens och meritering en viktig del, något som behöver lyftas fram och synliggöras. System som möjliggör särskild utnämning av pedagogisk meritering för universitetslärare finns i dag vid många svenska lärosäten och flera andra arbetar med ett införande eller överväger att göra det. Den samlade bilden är att pedagogisk meritering under de närmaste åren sannolikt kommer att bli ett ännu viktigare inslag vid svenska universitet och högskolor. LTUs mål med denna pedagogiska meriteringsmodell, som är ett komplement till anställningsordningens möjlighet att befordras till biträdande professor på pedagogisk grund, är att bidra till fortlöpande kvalitetshöjning i utbildningen genom att:

- stimulera lärare att utveckla hög pedagogisk kompetens
- uppmärksamma och premiera lärare med hög pedagogisk kompetens vid LTU
- skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling
- ha tydliga kriterier för bedömning avseende högskolepedagogisk skicklighet.

2. Handläggningsordning för utnämning av pedagogisk meritering samt beskrivning av process för att utse meriterade och excellenta lärare

LTUs modell för pedagogisk meritering innebär att lärare kan ansöka om utnämning av meritering i två nivåer:

- Nivå 1, meriterad lärare
- Nivå 2, excellent lärare

LTU gör årligen en utlysning för utnämning av pedagogisk meritering. De lärare som kvalificerar sig enligt beslutade kriterier erhåller intyg om meritering i samband med universitetets akademiska högtidsvecka.

2.1 Behörig att ansöka om utnämning till meriterad respektive excellent lärare

Behörig att söka om utnämning till meriterad eller excellent lärare är den som har:

1. Tillsvidareanställd som lärare vid LTU
2. Minst fem års anställning som lärare vid högskola eller universitet

3. Minst två års erfarenhet av undervisning på högskolenivå (grundnivå, avancerad nivå och forsknings-nivå)
4. Genomgått högskolepedagogisk utbildning motsvarande 15 hp alternativt på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper.

Att sökande kandidat är behörig enligt dessa kriterier intygas av prefekt.

2.2 Ansökan

Ansökan ska bestå av en huvudtext, curriculum vitae och bilagor. Det ska framgå vilken nivå (meriterad eller excellent) som ansökan avser och ansökan ska tydligt förhålla sig till fastställda bedömningskriterier. Omfattningen av huvudtexten får vara maximalt åtta sidor text, exklusive referenslista och bilagor.

Ansökan görs elektroniskt via universitetets rekryteringssystem Reach Mee. Enbart kompletta ansökningar skickas för sakkunnigbedömning.

2.3 Sakkunnigbedömning

Ansökan om att utnämnas till meriterad eller excellent lärare bedöms av två pedagogiskt sakkunniga, varav en kan vara intern. Jämn könsfördelning avseende de sakkunniga eftersträvas.

Ordförande i Utskottet för högskolepedagogisk meritering utser de pedagogiskt sakkunniga. Sakkunniga bedömer sökandes pedagogiska skicklighet i enlighet med fastställda kriterier. Potentiella sakkunniga inhämtas företrädesvis från den nationella listan på utbildade pedagogiskt sakkunniga.

2.3.1 Skriftligt sakkunnigutlåtande

Granskningen ska resultera i ett skriftligt sakkunnigutlåtande med följande innehåll:

- En kort sammanfattning av den sökandes pedagogiska verksamhet.
- En bedömning av i vilken grad den sökande uppfyller respektive kriterium med tydliga motiveringar.
- Positiva bedömningar ska motiveras och återkopplas till dokumentationen i ansökan.
- Rekommendationer om framtida utveckling av den pedagogiska portföljens innehåll.
- En sammanfattande bedömning och ställningstagande till huruvida den sökande uppfyller behörighetskraven för utnämning till meriterad eller excellent lärare i enlighet med den pedagogiska meriteringsmodellen.

2.4 Utskottet för högskolepedagogisk meritering (UHM)

Vid LTU inrättas ett utskott för högskolepedagogisk meritering som ansvarar för den pedagogiska meriteringsmodellen och handläggningen av densamma.

Ordförande i utskottet utses av rektor. Utskottet består därtill av ordförandena från anställningsnämnderna (ASN1+2) samt en representant per fakultet, som utses av rektor på förslag från respektive dekan. Ordförande och de fyra ledamöterna bör ha gått den nationella kursen om bedömning av pedagogiska meriter. De båda studentkårerna utser vardera en representant till utskottet. Till utskottet adjungeras en expert i pedagogiska frågor från Högskolepedagogiskt centrum (HPC) och en sekreterare tillika handläggarstöd från HR.

Mandatperioden är fyraårig och utskottet har ett beslutssammanträde i normalfallet september varje år. Baserat på de sakkunnigas bedömningar avger utskottet förslag till beslut till rektor som utser meriterade och excellenta lärare.

Utskottet ansvarar för att utvärdera och utveckla den pedagogiska meriteringsmodellen. Förändringar beslutas av rektor.

Utskottet för högskolepedagogisk meritering ansvarar för att på lämpligt sätt informera om den pedagogiska meriteringsmodellen, sista dag för ansökningar samt rutiner för beredning och handläggning av inkomna ansökningar.

2.5 Rutiner

Den sökande skickar in sin ansökan elektroniskt via universitetets rekryteringssystem Reach Mee. Den sökande ansvarar för att handlingarna är fullständiga och att de överensstämmer med anvisningarna.

Ordförande utser sakkunniga.

Sakkunnig ges tillgång till ansökan samt riktlinjer för bedömning och inkommer med utlåtande enligt anvisningar. Därefter bereder utskottet inkomna ansökningar och sakkunnigutlåtanden och beslutar om vilken rekommendation som ska avges till rektor avseende utnämning till meriterad respektive excellent lärare.

Rektor fattar beslut baserat på utskottets rekommendation. Innan beslut fattas av rektor ska sökande som föreslås få avslag beredas möjlighet att återta sin ansökan. Beslutet går inte att överklaga. Beslutet diarieförs.

Utskottets handläggare expedierar beslut om utnämning alternativt avslag.

VSS samordnar gemensam information samt ett pressmeddelande i dialog med utskottet för högskolepedagogisk meritering och berörda fakulteter.

Intyg om meritering tilldelas de utnämnda lärarna i samband med akademisk högtidsvecka. VSS/ HR hanterar lönejustering i Primula och säkerställer ersättning till berörd institution/ämne.

Det ska finnas information om meriteringsmodellen (utlysningar, kriterier, riktlinjer för pedagogisk portfölj och lista över meriterade och excellenta lärare) på LTU:s webbplats. UHM säkerställer att denna information är korrekt och uppdaterad.

3. Jämställdhet

Utskottet för högskolepedagogisk meritering ansvarar för att systematiskt följa upp utnämningar och fördelning av sakkunniga ur ett jämställdhetsperspektiv. Jämn könsfördelning eftersträvas i utskottets sammansättning samt avseende sakkunniga.

4. Ekonomi och lön

Den som utnämns till meriterad eller excellent lärare erhåller en löneökning som gäller fr.o.m. månaden efter utnämningen. Den som utnämns till meriterad eller excellent lärare erhåller en löneökning som gäller fr.o.m. månaden efter utnämningen. Meriterad lärare erhåller 800 kr/månad. Excellent lärare erhåller 1200 kr/månad om denne tidigare är inplacerad som meriterad lärare och 2000 kr/månad om vederbörande ej tidigare är inplacerad som meriterad lärare. Denna lönejustering hanteras utanför den normala lönerevisionen.

Den institution som har en meriterad eller excellent lärare erhåller ersättning enligt resursfördelningssystemet.

Kostnaden för utskottets administrativa stöd, driftsbudget samt tid till utskottets representanter finansieras från och med 2022 inom ram för anställningsnämnderna.

5. Validering av andra meriteringssystem

Lärare som har utnämnts till meriterad eller excellent lärare av annat lärosäte kan lämna in beskrivning av meriteringssystemet samt intyg på uppnådd nivå vid ordinarie utlysningar. Utskottet för högskolepedagogisk meritering bedömer om ny sakkunnigbedömning är nödvändig.

6. Anvisningar för sökande

För att utnämnas till meriterad eller excellent lärare ska den sökande uppfylla de kriterier som gäller för respektive nivå. Exempel på indikatorer för dessa kriterier listas i punktform. Samtliga kriterier ska vara uppfyllda, men alla indikatorer behöver inte vara uppfyllda. Även andra indikatorer kan användas.

Ansökan ska bestå av en huvudtext, curriculum vitae och bilagor samt ett intyg från prefekt att den sökande är behörig att söka pedagogisk meritering.

För att underlätta bedömningen ska de kriterier som anges för meriterad respektive excellent lärare tydligt kunna utläsas i huvudtexten. Det är viktigt att det av ansökan framgår *vad* den sökande gjort, *hur* den sökande gjort detta, *varför* och med *vilket resultat*. Bilagor ska belägga det som beskrivs i huvudtexten. Vägledning för pedagogiska meriter framgår av *Riktlinjer för pedagogisk portfölj*.

Omfattningen på huvudtexten får maximalt vara 8 sidor text exklusive referenslista och kompletterande bilagor. Enbart kompletta ansökningar kommer att skickas för sakkunnigprövning. Den sammanvägda bedömningen görs av utskottet för pedagogisk meritering. Beslut om utnämning fattas av rektor.

7. Kriterier

För behörighet att söka, se 2.1.

7.1 Meriterad lärare

En meriterad lärare förväntas ha undervisningserfarenhet utöver vad som krävs för anställning som lärare vid LTU. För meriterad nivå betonas lärarens skicklighet i planering, genomförande, examination, utvärdering och utveckling av undervisning samt lärarens engagemang i mötet med studenterna.

7.1.1 Undervisningserfarenhet

Den sökande har en bred undervisningserfarenhet på högskolenivå och har gjort betydande insatser inom området. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har erfarenhet av:

- att undervisa på olika nivåer
- att undervisa olika studerandegrupper med en variation i bakgrund och kursstorlek
- att ha kurs- eller momentansvar
- att undervisa med olika undervisningsformer
- att använda olika examinationsformer
- att använda digitalisering och ny teknik i undervisningen

7.1.2 Undervisningsskicklighet

Den sökande har god förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning och examination som stöttar studenters lärande. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att medvetet planera, genomföra, examinera, utvärdera och utveckla undervisning i syfte att stödja studenternas lärande
- att planera och organisera sin pedagogiska verksamhet utifrån vetenskapliga eller beprövade metoder
- att definiera relevanta lärandemål för enskilda undervisningsinsatser, moment och kurser

- att välja undervisningsformer och läraktiviteter som är anpassade till studentgruppen och ämnet och som stödjer studenterna att uppnå lärandemålen
- att konstruera relevant examination för uppsatta lärandemål
- att i sin pedagogiska praktik fungera väl i samverkan med studenterna
- att utvärdera och analysera resultat av enskilda undervisningsinsatser, moment och kurser
- att göra ovanstående med hänsyn tagen till rådande ramar, t ex tillgängliga resurser i form av tid och lokaler.

7.1.3 Utveckling och förnyelse

Den sökande har visat god förmåga att utveckla och förnya den egna pedagogiska praktiken. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att ta initiativ till utveckling av enskilda undervisningsinsatser, moment och kurser
- att systematiskt utveckla och höja kvaliteten på utbildningen med hjälp av utvärderingar och analyser
- att utveckla sin högskolepedagogiska kompetens genom vidareutbildning och diskussioner med kollegor och studenter
- att prova alternativa läraktiviteter och examinationsformer
- att förnya eller framställa undervisningsmaterial, alternativt ompröva val av kurslitteratur med hänsyn till utvecklingen av utbildningen, nya forskningsrön eller relevant yrkesutveckling
- att beskriva mål och visioner för sin pedagogiska verksamhet och för sin kompetensutveckling.

7.1.4 Förhållningssätt

Den sökande visar ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt till sin pedagogiska praktik. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att formulera sina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden och relatera dessa till andra kurser/moment inom utbildningen
- att med stöd i högskolepedagogik och ämneskunskaper reflektera kring vad och hur studenterna ska lära och varför, samt vad som gynnar studenters lärande
- att undersöka och utvärdera samt reflektera kring den egna undervisningen och dess effekter
- att problematisera kursinnehåll och undervisningsformer i diskussion med kollegor och studenter
- att dra lärdom av tidigare erfarenheter, såväl positiva som mindre lyckade.

7.2 Excellent lärare

Excellent lärare förväntas ha utbildningserfarenhet utöver vad som krävs för meriterad nivå. För excellent nivå betonas pedagogiskt ledarskap och förmåga till kunskapsspridning.

7.2.1 Samverkan

Den sökande samverkar med kollegor och omgivande samhälle för ökad undervisnings-skicklighet och pedagogisk utveckling. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att verka som mentor för nya lärare
- att arrangera pedagogiska samtal eller möten
- att bidra till pedagogisk utveckling genom engagemang i programråd eller lärarlag
- att bidra till pedagogiskt utvecklingsarbete utanför det egna ämnesområdet
- att sprida sina erfarenheter på konferenser och i pedagogiska nätverk
- att stötta kollegor som sökt pedagogisk meritering genom att verka som kritisk vän
- att i samverkan med omgivande samhälle utveckla kurser och program
- att utveckla uppdragsutbildningar.

7.2.2 Högskolepedagogisk kunskapsutveckling

Den sökande har dokumenterat och offentliggjort sin praktik och högskolepedagogiskt grundade reflektion. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att fördjupa sin högskolepedagogiska kompetens på ett mångsidigt och systematiskt sätt
- att utveckla läromedel och pedagogiska eller ämnesdidaktiska styrdokument
- att dokumentera och kommunicera sitt undersökande, utvecklande och vetenskapliga förhållningssätt med avseende på den högskolepedagogiska praktiken.

7.2.3 Pedagogiskt ledarskap

Den sökande har axlat ett pedagogiskt ledarskap och i sitt arbete uppnått positiva resultat för högskolepedagogisk utveckling. Aspekter som tillmäts betydelse för bedömningen är att läraren exempelvis har visat förmåga:

- att initiera och leda utvärdering och utveckling av program och utbildningar
- att främja högskolepedagogisk utveckling genom samverkan och delaktighet på olika nivåer inom lärosätet och med det omgivande samhället
- att initiera pedagogiska diskussioner, seminarier och konferenser inom och utom lärosätet
- att ha uppdrag som kvalitetsutvärderare utanför lärosätet och ha reflekterat kring detta
- att inneha pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag av strategisk och operativ karaktär
- att beskriva visioner och planer för pedagogiskt utvecklingsarbete utifrån förutsättningar som gäller vid högre utbildning.

8. Riktlinjer för ansökan

Vid ansökan om utnämning till meriterad eller excellent lärare vid LTU ska läraren dokumentera sina pedagogiska meriter i en pedagogisk portfölj. Portföljen ska visa hur den sökande uppfyller de bedömningsgrunder och kriterier för pedagogisk skicklighet som gäller för inplacering i det pedagogiska meriteringssystemet.

8.1 Pedagogisk portfölj

En pedagogisk portfölj är en kvalitativ och kvantitativ redogörelse för en lärares pedagogiska meriter och syftar till att synliggöra pedagogisk skicklighet. Portföljen ska alltid inrymma lärarens redogörelse för sina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden samt exempel som belyser hur dessa uttrycks i den pedagogiska praktiken. Utöver detta ska portföljen innehålla andras värderingar av och omdömen om lärarens pedagogiska verksamhet. Nedan följer övergripande principer för vad en pedagogisk portfölj ska innehålla.

8.1.1 Pedagogisk grundsyn

Den pedagogiska portföljen ska innehålla en redogörelse för pedagogisk grundsyn som klargör personens pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden. Portföljen ska också beskrivas hur det sammanhang vari läraren arbetar påverkar lärarens undervisning samt hur läraren förhåller sig till detta. Hänvisningar till litteratur, länkar, bilagor eller CV ska göras där så är lämpligt.

8.1.2 Exempel från den pedagogiska praktiken

Huvuddelen av den pedagogiska portföljen bör bestå av konkreta exempel från lärarens egen undervisningspraktik. Exempel bör väljas som visar hur den pedagogiska grundsynen kommer till uttryck i praktiken. Viktigt att tänka på är också att exemplen ska visa hur kriterierna för pedagogisk skicklighet uppfylls. För respektive exempel beskrivs studentgrupp, mål, aktivitet, pedagogiska val, resultat, lärdomar och reflektioner. Exemplen ska styrkas med hänvisningar till bilagor, litteratur, länkar eller CV där så är lämpligt.

Kriterierna i det pedagogiska meriteringssystemet ska beaktas när den sökande väljer vilka exempel som lyfts fram.

8.1.3 Bilagor i den pedagogiska portföljen

Som komplettering till portföljens huvudtext (den pedagogiska grundsynen och exemplen från den pedagogiska praktiken) ska dokumentation bifogas som stärker det som beskrivs. De bilagor som inkluderas i portföljen ska utgöra ett selektivt urval samt vara kopplade till den pedagogiska portföljen eller curriculum vitae. Exempel på bilagor är:

- studiehandledningar och andra instruktioner till studenter
- examinationer och utvärderingar
- läromedel
- pedagogiska utmärkelser

- intyg om deltagande i kurser och utbildningar
- sammanställningar av kursvärderingar
- omdömen från chefer eller kollegor.

8.1.4 Curriculum vitae för pedagogisk meritering

I det pedagogiska curriculum vitae redovisas framför allt kvantitativa aspekter av undervisningserfarenheten. Där det är möjligt ska omfattning, nivå och beskrivning av innehåll inkluderas för:

- undervisningsverksamhet inkl. handledning
- pedagogisk utbildning, kompetensutveckling och fortbildning
- pedagogiskt utvecklingsarbete
- framställning av läromedel, böcker och dylikt
- deltagande i pedagogiska konferenser
- utbildningsplanering och uppdrag med pedagogiskt ansvar
- pedagogiska utmärkelser
- lista över relevanta publikationer.

Delar av sökandes pedagogiska curriculum vitae kan styrkas med hänvisning till bilagor.